

Noi ne vom duce de aici mai devreme sau mai târziu, dar, dacă reușim să lăsăm urmașilor cât mai multe cărți sfinte, le lăsăm o zestre de mare valoare pentru ei și pentru cei care vor veni după ei.

Protos. Nicodim Mândiță

Difuzare:

EDITURA
AGAPIS

Str. Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București

Tel./Fax: 021-2410673

Mobil: 0733-580008

editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa

www.edituraagapis.ro

sau de la librăria Editurii Agapis,

din strada Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București

unde puteți beneficia de **oferte speciale**.

Tipărit la **NEKTARIOS** Botoșani

www.nektarios.ro

Mobil: 0733-580001

Protos. Nicodim Mândiță / *Cele zece porunci
explicate pe înțelesul tuturor* – VOLUMUL III

ISBN general: 978-973-8440-91-3

ISBN vol. III: 978-973-8440-99-9

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Nicodim Mândiță, ieromonah

Cele 10 porunci explicate pe înțelesul tuturor /
protos. Nicodim Mândiță. – București: Agapis, 2014-
10 vol.

ISBN 978-973-8440-91-3

Vol. 3.: Porunca a 3-a. – 2014. – ISBN 978-973-8440-99-9

241.6

Protos. Nicodim Mândiță

CELE ZECE PORUNCI explicate pe înțelesul tuturor

PORUNCA a III-a:

„Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, că nu va lăsa Domnul nepedepsit pe cel ce ia în deșert Numele Lui.”

Editura AGAPIS • 2014

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Introducere	7
Explicarea Decalogului.....	14
Porunca a III-a.....	17
<i>CUM SĂ CINSTIM NUMELE LUI DUMNEZEU?</i>	18
<i>CE ESTE VOTUL SAU FĂGĂDUINȚA?</i>	23
<i>FELURILE VOTULUI ȘI VALOAREA LUI MORALĂ</i>	25
<i>MOARTEA ȚĂRANULUI CARE ȘI-A CĂLCAT FĂGĂDUINȚA</i>	
<i>FAȚĂ DE DUMNEZEU</i>	28
<i>FĂGĂDUINȚELE FĂCUTE DEVIN ACTE SOLEMNE</i>	39
<i>FĂGĂDUINȚELE DEPUSE LA BOTEZ ȘI CĂLUGĂRIE, OBLIGĂ NECONDIȚIONAT,</i>	
<i>PE PRIMITOR, PÂNĂ LA MOARTE</i>	42
<i>DIVORȚUL NU ESTE O ALTERNATIVĂ,</i>	
<i>EL ADUCE ATINGERE PORUNCII A III-A</i>	49
<i>MONAHISMUL, CEL MAI ÎNALT SACRIFICIU</i>	
<i>DE SINE PE ALTARUL IUBIRII DE DUMNEZEU</i>	51
<i>SINGURĂTATEA A FOST DE FOLOS MULTOR OAMENI MARI AI LUMII</i>	53
<i>ISTORISIREA PE SCURT A ORIGINII</i>	
<i>ȘI DEZVOLTĂRII MONAHISMULUI</i>	55
<i>RANGURILE CĂLUGĂREȘTI</i>	62
<i>FĂGĂDUINȚELE SAU VOTUL MONAHILORE</i>	63
<i>CEI CE RĂVNESC MONAHISMUL,</i>	
<i>SĂ EXERCITE MAI ÎNTÂI DESPĂTIMIREA ȘI UNIREA CU DUMNEZEU</i>	65
<i>NIMENI NU POATE SLUJI LUI HRISTOS ȘI PLĂCERILOR LUMEȘTI</i>	70
<i>CEL CE INTRĂ ÎN MONAHISM TREBUIE SĂ DEVINĂ UN OM NOU</i>	74
<i>CRUCEA CĂLUGĂRILOR ESTE PREȚIOASĂ</i>	
<i>ȘI STRĂLUCITĂ, DAR ȘI GREA ÎN SUFERINȚE</i>	77
<i>ÎNȘELĂCIUNEA DUHOVNICEASCĂ,</i>	
<i>CEA MAI MARE PRIMEJDIE CARE ÎI PAȘTE PE CĂLUGĂRI</i>	79
<i>RĂZBOIUL CUVIOSULUI SIMEON</i>	
<i>DIN MUNTELE MINUNAT, CU DIAVOLII</i>	80
<i>CĂLUGĂRI NEVOITORI: UNII CĂZUȚI ÎN ÎNȘELĂCIUNE, IAR ALȚII BIRUITORI</i>	
<i>PRIN TREZVIE ȘI SMERENIE</i>	84

<i>CUM ÎȘI ÎMPLINESC FĂGĂDUINȚELE ȘI DATORIILE SFINTE,</i>	
<i>CREȘTINII DUPLICITARI</i>	94
<i>NEÎMPLINIREA JURUIȚELOR FĂCUTE LA PRIMIREA TAINELOR BISERICEȘTI,</i>	
<i>NE FAC CĂLCĂTORI AI PORUNCII A III-A</i>	95
<i>CEI CE FĂGĂDUIESC SĂ FACĂ DONAȚII</i>	
<i>ȘI NU LE ÎMPLINESC, NU AU IERTARE</i>	96
<i>PRIN FAPTELE NOASTRE RELE DEZONORĂM CREDINȚA</i>	
<i>ȘI NUMELE LUI DUMNEZEU</i>	98
<i>CE ESTE JURĂMÂNTUL?</i>	99
<i>CARACTERUL MORAL AL JURĂMÂNTULUI</i>	100
<i>ÎNSUȘI DUMNEZEU A IMPUS ȘI STATORNICIT JURĂMÂNTUL</i>	
<i>ÎN VECHIUL TESTAMENT</i>	103
<i>DUMNEZEU S-A JURAT PE SINEȘI</i>	104
<i>ÎN NUMELE DOMNULUI S-AU JURAT SFINȚII</i>	
<i>ȘI CREDINCIOȘII VECHIUL TESTAMENT</i>	105
<i>MÂNTUITORUL NU A JURAT; CI A MĂRTURISIT NUMAI ADEVĂRUL</i>	105
<i>IROD S-A JURAT, DAR S-A PRĂPĂDIT</i>	106
<i>APOSTOLUL PETRU JURÂNDU-SE A CĂZUT</i>	
<i>ȘI PRIN MULTE LACRIMI S-A RIDICAT</i>	106
<i>SFÂNTUL APOSTOL IACOB OPREȘTE JURĂMÂNTUL</i>	107
<i>SFÂNTUL APOSTOL PAVEL NU JURĂ;</i>	
<i>CI ADUCE MĂRTURIE PE DOMNUL CĂ SPUNE ADEVĂRUL</i>	107
<i>JURĂMÂNTUL MINCINOS ESTE OPRIT ÎN VECHIUL TESTAMENT</i>	108
<i>DUMNEZEU URĂȘTE JURĂMÂNTUL STRĂMB,</i>	
<i>MINCIUNA DUCE LA JURĂMÂNT</i>	109
<i>CREDINCIOȘII NU-ȘI CALCĂ JURĂMÂNTUL</i>	109
<i>VAI CELOR CARE DEPUN JURĂMÂNT STRĂMB</i>	110
<i>PRIMII CREȘTINI NU JURAU</i>	111
<i>CREȘTINII, ȘI MAI ALES CEI SFINȚIȚI, NU TREBUIE SĂ JURE</i>	112
<i>MÂNTUITORUL IISUS HRISTOS OPREȘTE JURĂMÂNTUL</i>	115
<i>GREUTATEA JURĂMINTELOR</i>	116
<i>CEI CE URMEAZĂ DOMNULUI HRISTOS</i>	
<i>SĂ SE FEREASCĂ DE ORICE JURĂMINTE</i>	118
<i>CAUZA IMPUNERII JURĂMÂNTULUI</i>	
<i>LA CREȘTINII VREMURILOR DE PE URMĂ</i>	120
<i>CREȘTINII ADEVĂRAȚI NU SE CADE SĂ SE JURE NICIDECUM</i>	122
<i>CEI CE JURĂ NU TREBUIE SĂ FIE ASCULTAȚI</i>	124
<i>PĂCATELE CREȘTINULUI ÎMPOTRIVA CINSTIRII LUI DUMNEZEU</i>	127
<i>PĂCATUL CELOR CE SE JURĂ: SĂ ORBESC, SĂ-MI MOARĂ MAMA,</i>	
<i>SĂ-MI MOARĂ COPIII, SĂ FIU... SĂ PĂȚESC</i>	136
<i>HULITORUL CREDINȚEI DESFIGURAT CA DIAVOLUL</i>	137
<i>CÂND TRAGI LA JUDECATĂ ȘI JURĂMÂNT</i>	
<i>PE APROAPELE, TE ÎMPOVĂREZI PE TINE</i>	138
<i>JUDECATĂ FĂRĂ SOCOTEALĂ ȘI NEDREAPTĂ,</i>	
<i>NE POATE ARUNCA ÎN PIERE VEȘNICĂ</i>	142

<i>DIABOLII NU AU NICI UN DREPT ASUPRA OAMENILOR SAU FĂPTURILOR..</i>	149
<i>DIABOLUL SE TRUDEȘTE, DACĂ SE POATE,</i>	
<i>SĂ TRAGĂ PE OAMENI DE VII ÎN IAD</i>	152
<i>POMENITORII DIABOLULUI SE PRIMEJDUIESC</i>	155
<i>PĂCATUL ÎNJURĂTURILOR DE CELE SFINTE ESTE HULĂ</i>	
<i>ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÂNT.....</i>	156
<i>HULITORII ÎN VECHIUL TESTAMENT ERAU UCIȘI CU PIETRE.....</i>	160
<i>BLESTEMATELE ÎNJURĂTURI DE CELE SFINTE ÎN NOUL TESTAMENT</i>	162
<i>ÎNVĂȚĂTURI ALE SFÂNTULUI IOAN GURĂ DE AUR</i>	
<i>DESPRE PĂCATUL HULEI</i>	164
<i>SFAT PENTRU IZBĂVIREA DE GÂNDURILE DE HULĂ.....</i>	169
<i>DIABOLUL ESTE RĂSPUNZĂTOR PENTRU GÂNDURILE HULITOARE</i>	
<i>PRIN CARE SUNT ATACAȚI CEI CREDINCIOȘI.....</i>	170
<i>INVOCAREA LUI DUMNEZEU ȘI SFINȚILOR LA VRĂJI</i>	
<i>ȘI ALTE PĂCATE, ESTE O SFIDĂTOARE BLASFEMIE.....</i>	176
<i>RUGĂCIUNILE DIN OBICEI ȘI DE FORMĂ GOALĂ</i>	
<i>SUNT MOARTE ȘI NECHIBZUITE.....</i>	177
<i>CEI CE CĂRTEȘC LA VREO SCĂRĂ, CĂRTEȘC CONTRA PROVIDENȚEI.....</i>	178
<i>LÂNGĂ SĂRAC STĂ OFUL, IAR DUPĂ SĂRAC ESTE DUMNEZEU</i>	182
<i>NU AVEM VOIE SĂ NE CEREM MOARTEA ÎN NECAZURI</i>	187
<i>MERELE ROȘII</i>	188
<i>PĂZEȘTE-ȚI VASUL SUFLETULUI TĂU SFINȚIT,</i>	
<i>CĂ DACĂ SE ÎNTINEAZĂ, GREU SE MAI RESFINȚEȘTE</i>	192
<i>MERGEȚI LA DUMNEZEU ȘI DUMNEZEU NU VĂ VA PĂRĂSI</i>	
<i>(POVESTEA BUNICULUI EGOR).....</i>	196

Porunca a III-a ne îndrumă la respectul ce se cuvine a fi adus lui Dumnezeu.....	202
---	------------

„MAI BINE SĂ NU FĂGĂDUIEȘTI, DECÂT SĂ NU ÎMPLINEȘTI CE AI FĂGĂDUIT“	205
--	-----

Porunca a treia – respect față de Numele lui Dumnezeu	207
--	------------

<i>DE LA BLASFEMIE LA REVERENȚĂ</i>	207
<i>NUMELE ȘI RENAMELE LUI DUMNEZEU</i>	209
<i>BLASFEMIA DE FIECARE ZI.....</i>	212
<i>FURTUL DE IDENTITATE</i>	215
<i>NU TE JUCA CŪ FOCUL!.....</i>	216
<i>CONCLUZII</i>	218
<i>DE LA MINE A FOST ACEASTA – DUMNEZEU VORBIND OMULUI</i>	219

Explicarea Decalogului

Decalogul are o valoare absolută și veșnică, fiind temelia întregii învățături morale. Valoarea lui absolută se explică prin concordanța sa deplină cu dispozițiile legii morale naturale, a cărei consecință este. De aceea, se spune despre Decalog că este „glasul ordinii morale celei veșnice a lui Dumnezeu“. După expresia unui teolog, „Decalogul accentuează unitatea și spiritualitatea lui Dumnezeu și pune cinstirea lui Dumnezeu în fruntea tuturor datoriilor morale, chiar și sfințenia gândului, și reglementează raportul dintre oameni, rămânând neatacabil până azi.“

Decalogul (Ieș. 20, 2-17) este pecetluirea dumnezeiască a îndreptarului sădit dintru început de Creator în firea noastră, ca să ne călăuzească pe căile vieții. Înainte de a fi scrise pe table de piatră, aceste porunci au fost întipărite de Dumnezeu în cugetul și inima protopărinților noștri. Dar după căderea lor în păcat, a fost nevoie ca aceste porunci să fie din nou amintite în fulgere și tunete, în sunete de trâmbiță (Ieș. 19, 16), să fie săpate în piatră și așezate de Moise în Chivotul Legii, din altarul Cortului Sfânt.

Cu toate că Decalogul este temelia moralității, așa precum rezultă din însăși ființa religiei mozaice, totuși el a devenit baza adevăratei morale numai atunci când a fost completat cu idei mult mai înalte și mai valoroase în sensul și în spiritul profetilor, dar mai ales în spiritul învățăturii evanghelice (cf. Mt. 5, 20-48). De aceea în explicarea Decalogului va trebui să ținem seama și de aceste considerații.

Porunca a III-a: «SĂ NU IEI NUMELE DOMNULUI DUMNEZEULUI TĂU ÎN DEȘERT; CĂ NU VA LĂSA DOMNUL NEPEDEPSIT PE CEL CE IA ÎN DEȘERT NUMELE LUI.»

Porunca aceasta oprește orice luare în deșert a numelui lui Dumnezeu, întrucât aceasta contrazice datoria pozitivă a cinstirii și preamăririi lui Dumnezeu. Motivele pentru care se invocă

numele lui Dumnezeu sunt îndeosebi dovedirea verității și a fidelității. Invocarea în astfel de cazuri a numelui lui Dumnezeu prin jurământ și prin vot este un act de preamărire a Lui, deoarece îl chemăm ca martor și garant al verității celor afirmate, sau al împlinirii făgăduințelor noastre. Așadar, în caz de jurământ, nu este îngăduit a jura strâmb, iar în caz de vot sau făgăduință, nu este îngăduit a ne călca această făgăduință. Cel ce va lua numele lui Dumnezeu în deșert, printr-un jurământ strâmb sau prin făgăduință neîmplinită, va fi vinovat înaintea lui Dumnezeu. Această poruncă oprește, de asemenea, orice blasfemie sau hulă la adresa lui Dumnezeu, adică blestemul și sudalma sau înjurătura, necinstirea lucrurilor sfinte, folosirea numelui lui Dumnezeu în lucruri de rușine etc.

Scurte, limpezi și larg cuprinzătoare, cele zece porunci alcătuiesc un îndreptar de căpetenie al vieții morale creștine, fără care nu-i cu putință nici un fel de virtute și vrednicie. Ele stau la temelia vieții morale a fiecărui creștin. Fără păzirea lor nu putem pași spre ceva mai înalt. Căci, pe lângă îndatorirea de a nu face rău, avem și pe aceea de a face bine. Cele zece porunci sunt o frână și o stavilă în calea iubirii nemăsurate de sine, a silniciei și a răutății.

Descoperite de Dumnezeu lui Moise acum 3500 de ani ele nu și-au pierdut deloc însemnătatea. Ele sunt și azi cel mai de seamă îndreptar de viață, recunoscute de credincioși ca o veche și prețioasă comoară de învățături morale.

Mântuitorul are cea mai mare prețuire pentru Decalog, din care nu schimbă nimic, ci numai îl întregește, îl întărește și împlinește (Mt. 5, 17).

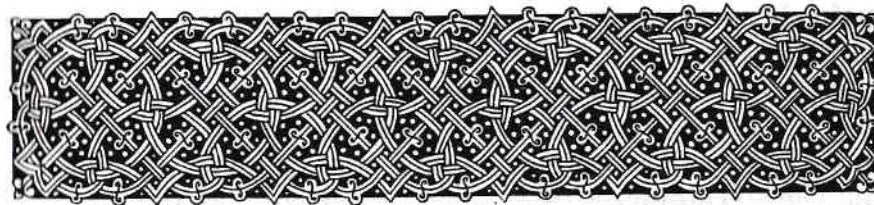
Prețuirea Decalogului din partea Mântuitorului se arată prin cuvintele Sale: „Oricine va învăța și pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor“ (Mt. 5, 19). De asemenea, tânărului bogat îi spune: „Dacă vrei să intri în viață, păzește poruncile“ (Mt. 19, 17). Întrebat care anume, Mântuitorul înșiră o parte din poruncile Decalogului, la care adaugă: „Să iubești pe aproapele ca pe tine însuși“ (Mt. 19, 19).

În Predica de pe munte, Mântuitorul a întregit poruncile Decalogului, osândind orice jurământ zadarnic, oprind mânia și

jignirea față de semenii noștri, îndemnând să facem bine chiar dușmanilor noștri și în sfârșit, osândind păcatul chiar cu vorba și orice dorință vinovată (Mt. 5, 5).

Cu alt prilej, și anume când a fost întrebat care poruncă din lege e mai mare, Mântuitorul le-a cuprins pe toate în porunca iubirii lui Dumnezeu și aproapelui, zicând: „Aceste două porunci cuprind toată legea și proorocii“ (Mt. 12, 35-40).

Sfânta noastră Biserică prețuiește Decalogul ca începutul și temelia vieții creștine, așezându-l în fruntea tuturor celorlalte porunci și îndatoriri ale credincioșilor ei (Teologia Morală Ortodoxă Vol. 1, pg. 127-135, EIBM BOR București 1979).

Porunca a III-a

Porunca a treia este: *„Să nu iei Numele Domnului Dumnezeu-lui tău în deșert, că nu va lăsa Domnul nepedepsit pe cel ce ia în deșert Numele Lui“* (Ieș. 20, 7). Întâi, învață să ținem în cinstea cea mai înaltă și mare numele Domnului Dumnezeu, neluându-L în glumă sau în vreun prilej mărunț și neîndreptățit. În al doilea rând, să nu se întâmple ca, voind să dăm tărie minciunilor noastre, să folosim numele lui Dumnezeu și să jurăm strâmb. În al treilea rând, să nu dăm cuiva prilej, nici să-l îndemnăm, să dea mărturie mincinoasă. În al patrulea rând, ca aceia care fac făgăduințe să le dea înaintea lui Dumnezeu și să le împlinescă, după cum poruncește Scriptura când spune: *„De vei da făgăduință Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzi a o împlini, căci Domnul Dumnezeul tău o va cere de la tine și păcat vei avea asupra ta“* (Deut. 23, 21). Într-aceasta greșesc toți cei care, la vremea botezului, făgăduiesc că vor păzi credința ortodoxă până la moartea lor și apoi se dezbracă de ea pentru anume pricini ale lor, sau de teamă să nu-și piardă cinstea sau bunurile lor, sau să nu fie lipsiți de viața de aici. Pentru aceasta jură strâmb pe față, adică tăgăduiesc ceea ce (cu jurământ) au făgăduit lui Dumnezeu. De care lucru, Apostolul Pavel, odată ce s-a izbăvit, a grăit: *„Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit“* (2 Tim. 4, 7) (Mărt. Ort. part. III întreb. 46).

„Această poruncă învață că este oprit a huli numele lui Dumnezeu, adică a-l rosti fără de cinstea cuvenită. Iată și temeiul acestui lucru: Numele oricărei ființe sau lucru trezește în noi ceva din acea ființă sau lucru. Așa se înțelege că anumite cuvinte

au în ele ceva frumos și atrăgător. De pildă cuvântul „mamă” sau „tată” trezesc în inima celui care le rostește o mare bucurie și prețuire. Cu atât mai frumos este pentru adevăratul creștin numele Tatălui Ceresc, care i-a dat viața și binecuvântările cerești, și care este izvorul a toată sfințenia și dragostea. De aici înțelegem că și numele lui Dumnezeu este sfânt, precum Dumnezeu Însuși sfânt este” (Învăț. Cred. Ort. pag. 445, ed. 1952).

„Domnul Dumnezeu nostru în purtarea Sa de grijă pentru edificarea, luminarea și mântuirea oamenilor, a hotărât fiecăruia din noi să-și lepede orice deșertăciuni din minte, cuvânt și faptă, zicându-ne prin a treia poruncă a Decalogului: „Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deșert”.

La această poruncă greșesc: toți hulitorii, și cei care fac jurăminte sau care pun pe alții să facă jurăminte și cei care calcă jurămintele; cei care la fiecare pricină pomenesc pe Dumnezeu, zicând: „Dumnezeu știe”, „zău” „zău lui Dumnezeu”, „pe legea mea” și altele asemenea; cei care făgăduiesc lui Dumnezeu să facă vreun lucru bun și nu-și împlinesc făgăduințele lor; proorocii mincinoși; cei care cer de la Dumnezeu cereri necuviincioase după voile lor, cereri potrivnice mântuirii lor; cei care întrebuițează cuvintele Dumnezeieștilor Scripturi la glume și râsuri; cei care nu suferă bolile trupești, feluritele lipsuri ori ispite, cu răbdare și mulțumire, ci cârtesc prihănind pe Dumnezeu ca pe un nedrept; cei care hulesc pe Dumnezeu, Numele lui, Cortul sau Biserica, cele Sfinte și pe Sfinții Lui din cer (Ap. 13, 6; 12, 15; Iuda 1, 8-10) și cei care fac și pe alții să hulească; cei care zic că Dumnezeiasca Scriptură cuprinde basme, împotrivindu-i-se, și laudă mai mult cărțile păgânilor; cei care își calcă făgăduința dată la Sfântul Botez, dezertând la credințe și viețuiri anticreștinești potrivnice Ortodoxiei” (Ogl. Duh. vol. 2, pag. 121, de Protos. N. Mândiță).

Cum să cinstim Numele lui Dumnezeu?

Dumnezeu în porunca a treia poruncește ca noi, Numele Lui să-l grăim cu temerea fiască. Precum copiii la fiecare ocazie vorbesc cu respect nu numai despre părinții lor, dar și despre

faptele cele bune ale părinților, despre învățăturile lor, așa, și cu mult mai mult, trebuie să vorbim cu respectul cuvenit despre Dumnezeu, despre Sfinții Lui, despre Sfânta Biserică și despre toate așezămintele ei. Exemple în privința aceasta ne sunt Sfinții Apostoli și toți Mucenicii și Mucenițele, care au vorbit despre Dumnezeu cu cea mai mare temere și au apărat instituțiile Dumnezeiești cu cel mai mare zel. Sfânta Muceniță Glicheria a suferit chinuri amare, dar ea, Numele lui Dumnezeu l-a preamărit până a murit.

Noi, conform poruncii acesteia, proslăvim Numele lui Dumnezeu, când Îl iubim atât de mult, încât toate le facem în Numele Lui și sub autoritatea Lui, asemenea copiilor care pentru binefacerile primite de la părinți îi iubesc și toate le fac în numele și sub autoritatea lor. În Numele Domnului Apostolii au vindecat bolile și neputințele, au înviat morții, li s-au rupt de la mâini lanțurile, li s-au deschis ușile închisorilor și li s-au supus neamurile păgâne de pretutindenea.

Noi, conform poruncii a treia, cinstim Numele lui Dumnezeu când cu bucurie ascultăm și luăm parte la toate vorbele, laudele, cântările ce se referă la Dânsul, precum o fac bucuroși copiii cei buni, când ei nu numai ascultă cele bune de la părinții lor, dar și iau parte la ridicarea și cinstirea numelui părintesc. Iisus Hristos, Numele Tatălui Ceresc L-a înălțat peste tot numele; Sfinții Apostoli pentru înălțarea Numelui lui Iisus Hristos și Sfinții Mucenici și Mucenițe pentru credința în Iisus Hristos, pentru lauda Numei Lui, au pătimit chiar și moartea.

Noi, conform poruncii acesteia, cinstim pe Dumnezeu când la primejduirea cinstei, vieții și averii noastre și a aproapelui nostru, Îl chemăm pe Dumnezeu, Care este atotadevărat și a Cărui mărturie este cea mai considerată. Căci acolo unde este ruga noastră în Numele lui Dumnezeu, adevărata chemare în mărturisirea Lui, face de prisos orice altă mărturie. Iisus Hristos adevărat S-a rugat Tatălui Său celui Ceresc. Apostolii, învățăceii, la cazuri importante au zis că Dumnezeu le este lor martor. Proorocul Moise în cântarea cea înfricoșătoare, cântată de dânsul înaintea morții sale, în fața și în auzul a tot poporul, cheamă întru

mărturie cerurile și pământul și așa preainaltă Mărire lui Dumnezeu peste tot numele, al celor cerești și al celor pământești.

Noi, conform poruncii acesteia, cinstim pe Dumnezeu când cu strictete și cu bucurie împlinim cele ce am promis la Sfântul Botez și după Sfântul Botez, precum și copiii cei buni cu bucurie și cu strictete împlinesc promisiunile făcute înaintea părinților. Exemple în privința aceasta ne sunt Sfinții Apostoli, creștinii, Mucenicii, Mucenițele care până la ultima răsufare și în fața amenințărilor cu chinuri grozave și cu moartea, n-au călcat credința, iubirea și nădejdea în Dumnezeu; ci le-au păstrat și le-au mărturisit în public, înaintea tuturor. Dumnezeu, în porunca a treia, oprește toată necinstirea Numelui Său.

Conform poruncii a treia, noi necinstim Numele lui Dumnezeu când vorbim rău de Dânsul, când bârfim contra Lui, contra Îngerilor, contra Sfinților, contra Bisericii și legii noastre, contra instituțiilor și servitorilor Dumnezeiești. Dumnezeu, chiar aici pe pământ, a pedepsit pe copiii ce își băteau joc de părinți. Așa pe Ham, fiul lui Noe, pe Avesalom, fiul lui David, pe Ofne și Finees, fiii lui Eli; însă pe cei ce se răsculară contra așezămintelor Dumnezeiești, Dumnezeu i-a pedepsit într-un mod înspăimântător, precum pe Core, Datan și Aviron și pe cei două sute cincizeci de partizani ai lor și pe alții. În Testamentul Nou avem exemple nenumărate cum a pedepsit Dumnezeu pe bârfitorii Numelui Său, sau ai instituțiilor Sale Sfinte.

Conform poruncii acesteia, noi necinstim Numele lui Dumnezeu, când la toată ocazia și fără trebuință, numim Numele Lui. Prin aceasta degradăm pe Dumnezeu, căci precum l-am ofensa pe domnitor, dacă noi la toată ocazia am aminti de dânsul și am face referire la persoana lui unde este ceva neînsemnat, tot așa, și într-un grad mult mai înalt, ofensăm noi pe Dumnezeu printr-o purtare ca aceasta.

Conform poruncii acesteia, necinstim noi Numele lui Dumnezeu când înaintea Lui facem promisiuni și nu le ținem, căci precum am ofensa pe martorii în fața cărora am făcut promisiunea călcată, chiar așa, și într-un grad mult mai înalt, ofensăm pe Dumnezeu. De aceea se cere ca noi, la facerea promisiunilor,

să fim prudenți și să luăm în considerație toate disponibilitățile noastre corporale, spirituale, materiale și morale, ca nu cumva să promitem ceva, a cărei împlinire este nerealizabilă. Judecătorul Ieftae, s-a grăbit promițând a jertfi pe cel care îl va întâmpina mai întâi, și s-a tânguit foarte mult, când cea dintâi care l-a întâmpinat a fost fiica sa. Irod s-a grăbit promițând Salomeei orice va cere, căci ea n-a cerut nici împărăție, nici aur sau pietre prețioase, ci capul lui Ioan.

Conform poruncii acesteia, greșim și necinstim Numele lui Dumnezeu când Îl chemăm ca martor, acolo unde vrem a demonstra ceva neadevărat. Ar fi necinstit și ofensă pentru omul integru, dacă am face apel la mărturia lui, la iubirea lui, acolo unde noi mințim. Ar fi o ofensă mare pentru domnitor, dacă noi ne-am adresa către dânsul și l-am chema ca martor acolo unde mințim; cu cât mai mare ar fi ofensarea lui Dumnezeu, când noi am jura fals și l-am chema ca martor, spre a susține niște afirmații neadevărate, niște iscodiri și minciuni?!

Conform poruncii acesteia, noi trebuie să vorbim, să gândim și să facem toate în Numele lui Dumnezeu și în cinstea Lui, căci Numele Lui este mai presus decât tot numele, și pentru că El este Acela Care, țesătura de păianjen o face zid puternic de apărare, iar zidurile cele mai puternice o țesătură de păianjen. El este Împăratul Măririi, înaintea Căruia se pleacă tot genunchiul, al celor cerești, și al celor pământești. Cerul este Tronul Lui și pământul așternut picioarelor Lui.

În Sfânta Scriptură ni se istorisește că Moise s-a suit pe Muntele Sinai spre a primi tablele legii. Însă israelitenii, care de abia promisese că vor ține poruncile lui Dumnezeu și care se legaseră că se vor închina numai adevăratului Dumnezeu, au ucis pe Hur, însoțitorul lui Aaron, iar pe Aaron l-au silit să le facă un vițel de aur. Aaron fiind fără curaj și neputând rezista, a poruncit ca femeile să adune cerceii de aur, din care apoi au turnat un vițel și căruia a doua zi i-au adus sacrificii și închinăciuni ca unui Dumnezeu. După săvârșirea sacrificiilor poporul a mâncat, a băut, a cântat și a jucat. În vuietul acela, Moise a sosit de pe munte și după porunca lui Dumnezeu au pierit 3000 de iudei, care mai ales

răsculaseră poporul și îl duse la călcarea făgăduinței. Iată cum pedepsește Dumnezeu pe cei ce nu se țin de făgăduințele date.

Nabuhodonosor a luat în răs pe Dumnezeu, răpind din Templu vasele Sfinte și toate odoarele prețioase, ducându-le în Babilon. Pentru fărădelegea aceasta, în scurt timp, el a murit de o moarte urâtă, căci și cei mai intimi ai lui trebuiau să părăsească locul unde petreceau.

Baltazar, urmașul său, aducând la ospăț vasele sfinte din biserica Ierusalimului și bând din ele cu boierii, femeile și concubinele lui, a fost groaznic pedepsit de Dumnezeu. Babilonul a căzut în mâinile împăratului Cyrus; iar el și-a pierdut tronul, împărăția, viața și sufletul (Dan. 5).

Simon Magul defăimând pe Dumnezeu, prin înșelăciune și lucrare diavolească a fost înălțat în sus, de unde fiind aruncat, s-a sfărâmă în bucăți, pierzându-și viața și sufletul (V. Sf. Și Cazană din 29 iunie).

Într-un oraș, pe timpul Sfintei Liturghii, mai mulți oameni petrecând într-o ospățarie, mâncau, beau și se veseleau. Când deodată se auzi răsunând clopotul, ca semn al prefacerii Jertfei Sfintei Euharistii, unul dintr-înșii luă într-o mână pâine, în alta un pahar cu vin și le împărți la toți, zicând că ceea ce se face acum în Biserică, o pot face și ei acolo. În fine, gustă din pâine și el și când a pus la gură paharul cu vin, picioarele i-au început a tremura, în tot corpul căpătând fiori și peste trei zile a murit și a fost înmormântat.

Într-un oraș un om avea șapte copii și o avere mare. Acolo trăia și un amic al aceluia care și el avea șapte copii. Murind omul cel avut, amicului lui, prin documente, prin martori și jurăminte false, a demonstrat că repausatul îi datorește atâta cât face averea rămasă și îi răpi astfel toată averea rămasă. Cei șapte copii văzându-se săraci lipiți pământului, prin sânge și purtare bună, fiecare a ajuns la câte o stare mare și onestă. Ceilalți șapte copii ai răpitorului, văzându-se atât de avuți, n-au învățat nimic și s-au purtat rău. Avera s-a scurs într-un timp scurt, un foc a răpit ce le mai rămăsese și copiii fiind acum în vârstă nu mai aveau nici pâinea de toate zilele, și cerșeau pe la casele altora.

Un locuitor al unui sat era foarte înstărit și avea numai o fiică, care era în străinătate și de care nu se mai auzise de multă vreme nimic, pentru că își schimbase numele, și prin sânge și talentele sale, ca artistă, fu admirată și deveni renumită. După moartea tatălui ei, un amic al lui, prin documente false și prin jurământ, a demonstrat, cum că fiica lui, pentru purtarea sa cea rea, a fost dezmoștenită; iar el e moștenitor legitim. Cu toate protestele și reclamația fiicei, el a câștigat averea celui mort. Dar ce s-a întâmplat? Conștiința îl muștra neconținut. El, pe zi ce mergea, se topea, slăbea, și văzându-se tulburat și aproape de moarte, a mărturisit adevărul, a înapoiat averea străină, iar averea sa a dăruit-o fiicei amicului său, spre a se ușura de păcatul comis prin jurământ mincinos și prin documente false.

Într-un oraș locuia o femeie, care de multe ori zisese că ea nu are Dumnezeu, nici lege, măcar că era creștină. Fiind chemată odată la judecătorie ca martoră și adevărindu-se că ea a negat în public pe Dumnezeu și legea, judecătorul a respins mărturia ei, zicând că cine nu are credință în Dumnezeu, nu are nici frică de Dumnezeu și mărturia depusă nu are garanția autorității divine, pe care ea o neagă. Anania și Safira au murit pe loc pentru că au mințit înaintea Apostolului Petru și au mărturisit fals.

Sunt mii de exemple înfiorătoare, din care ne putem convinge de felul cum pedepsește Dumnezeu pe cei ce iau în deșert Numele Lui, pe cei ce hulesc pe Dumnezeu, pe cei ce jură fals, ș.a. Toate exemplele nu le putem înșira aici, căci ne-ar trebui anume o carte mare în scopul acesta. Dar și exemplele înșirate ajung spre a ne feri de jurăminte, mai ales de jurămintele false și de luarea în răs a celor Sfinte, de călcarea jurămintelor și a promisiunilor făcute înaintea lui Dumnezeu și a martorilor (I. Ștefanelli) (Ogl. Duh. vol. II, pag. 267- 271, Ed. Agapis, 2008, de Protos. N. Măndiță).

Ce este votul sau făgăduința?

Votul este o promisiune făcută lui Dumnezeu, prin care ne obligăm de bună voie la anumite sacrificii sau la fapte bune, ca un semn al căinței, al mulțumirii sau al dăruirii noastre lui